

Matematické programy a jejich použití

Délka křivky

1 Zadání příkladu

✓ Spočítejte délku křivky $p(t) = [t - \sin(t), 1 - \cos(t), 4\cos(t/2)]$,
 t je z intervalu $(0, 2\pi)$.

2 Postup řešení příkladu

✓ Důležité upozornění: Příkaz `integrate` na počítání integrálů spočte v této verzi (5.20.1) zadanou primitivní funkci pro výpočet délky křivky chybně. Příslušná primitivní funkce je dána na intervalu $(0, 2\pi)$ předpisem $f(t) = -2^{5/2} \cos(t/2)$ (liší se znaménkem). V novější verzi už by chyba měla být opravena.

1) Nejprve si definujeme křivku $p(t)$ jako funkci parametru t . Následně určíme první derivaci podle času. Poté určíme $p'(t) \cdot p'(t)$. Nakonec samotnou délku křivky určíme jako určitý integrál z funkce $\sqrt{p'(t) \cdot p'(t)}$ proměnné t od 0 do 2π .

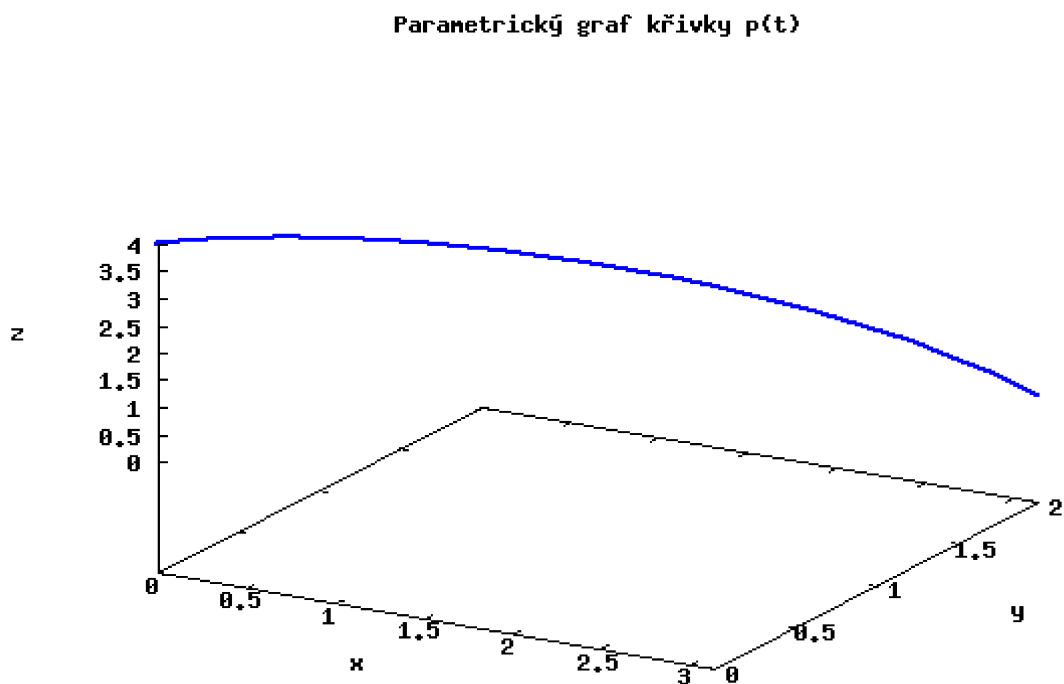
2) Další metodou jak určit délku křivky je možnost si přímo definovat funkci `delka`, která nám určí délku křivky pro zadané parametry.

3 Řešení příkladu

✓ Parametrický graf křivky

```
(%i74) load(draw)$
wxdraw3d(pic_width=600,pic_height=400,color=blue,line_width=2,
parametric(t-sin(t),1-cos(t),4*cos(t/2),t,0,%pi),
title="Parametrický graf křivky p(t)",
xlabel="x",ylabel="y",zlabel="z")$
```

(%t75)

3.1 ad 1)

Definování křivky

```
(%i38) p(t):=[t-sin(t),1-cos(t),4*cos(t/2)];
(%o38) p(t):=[t-sin(t),1-cos(t),4*cos(t/2)]
```

První derivace podle času

```
(%i39) diff(p(t),t);
(%o39) [1-cos(t),sin(t),-2*sin(t/2)]
```

Určení výrazu $p'(t) \cdot p'(t)$

```
(%i40) trigsimp(diff(p(t),t).diff(p(t),t));
(%o40) -2*cos(t)+4*sin(t/2)^2+2
```

Délka křivky

```

[ (%i41) integrate(sqrt(diff(p(t),t).diff(p(t),t)),t,0,2*%pi);
    fpprintprec:3$
    %th(2),numer;
[ (%o41) -27/2
  (%o43) -11.3

```

□ 3.2 ad 2)

Definování funkce pro délku křivky

```

[ (%i44) delka(p,a,b):=integrate(sqrt(diff(p(t),t).diff(p(t),t)),t,a,b);
[ (%o44) delka(p,a,b):=  $\int_a^b \sqrt{\text{diff}(p(t),t) \cdot \text{diff}(p(t),t)} dt$ 

```

Délka křivky

```

[ (%i45) delka(p,0,2*%pi);
[ (%o45) -27/2

```